

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Mahmoodi, K.; Kallio-Gerlander, J. & Ahonen, J. 2019. Koulutushanke korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille BisnesAkatemiassa. Teoksessa K. Mahmoodi & J. Stenroos-Vuorio (toim.) Korkeasti koulutetut maahanmuuttajat BisnesAkatemiassa. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 253. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 12 - 18.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522167088.pdf>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Mahmoodi, K.; Kallio-Gerlander, J. & Ahonen, J. 2019. Koulutushanke korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille BisnesAkatemiassa. In K. Mahmoodi & J. Stenroos-Vuorio (eds) Korkeasti koulutetut maahanmuuttajat BisnesAkatemiassa. Reports from Turku University of Applied Sciences 253. Turku: Turku University of Applied Sciences, 12 - 18.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522167088.pdf>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Koulutushanke korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille BisnesAkatemiassa

Kosar Mahmoodi, Jaana Kallio-Gerlander ja Jarmo Ahonen

Globaali liikkuvuus lisääntyy koko ajan ja samalla se saa uusia muotoja. Myös Suomi on kansainvälistynyt vauhdilla, ja maahanmuuttajien määrä on lähes kaksinkertaistunut Suomessa 2000-luvulla. Samaan aikaan suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle. Tulevaisuuden Suomi ei pärjää ilman ulkomaista työvoimaa. Suomeen on sekä osattava houkutella osaavaa työvoimaa että hyödyntää maassa jo olevan maahanmuuttajaväestön työvoimapotentiaali.

Tässä artikkelikokoelmassa esitellään Turun ammattikorkeakoulun kehittämä ja opetus- ja kulttuuriministeriön tukema Maahanmuuttajat BisnesAkatemiassa -koulutus (MaBA-koulutus), jonka tavoitteena on päivittää korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien tutkinnot vastaamaan suomalaista käytäntöä. Artikkelikokoelmassa maahanmuuttaja-termillä viitataan ensimmäisen sukupolven maahanmuuttajiin, jotka eivät ole suorittaneet suomalaista peruskoulutusta ja ovat asettuneet asumaan Suomeen pysyvästi.

Noin 40 prosentilla maahanmuuttajista on korkea-asteen tutkinto

Maahanmuuttajat nähdään yleensä yhtenä ryhmänä, jolle on olemassa vain yksi kouttamismalli. Maahanmuuttajien joukossa on kuitenkin paljon korkeakouluopintoja suorittaneita henkilöitä. Menestyäkseen muuttuvassa maailmassa Suomi tarvitsee suunnitelmallisuutta myös korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien kou-

lutuksen päivittämiseksi. Maahanmuuttajat onkin saatava systemaattisemmin työelämän käyttöön.

Maahanmuuttajaväestön työvoimapotentiaali on korkea. Suomeen muuttaneen väestön ikärakenne on kantaväestöön verrattuna nuori, ja kahdella viidestä on korkea-asteen tutkinto. Vain neljännes ulkomaalaistaustaisten tutkinnoista on suoritettu Suomessa (Nieminen ym. 2015, 36–37), ja niistä suurin osa on ollut englanninkielisiä koulutuksia. Korkea-asteen tutkinnosta huolimatta maahanmuuttajien työllisyysprosentti on kantaväestöä matalampi (Nieminen ym. 2015, s. 30; 71).

Suurimmiksi esteiksi maahanmuuttajien työllistymisessä on havaittu suomalaisen työelämän huono tuntemus, vähäiset tai puuttuvat kontaktit elinkeinoelämään, mahdollisen suoritetun tutkinnon yhteensopimattomuus suomalaisiin tutkintoihin nähden, heikko kielitaito sekä työnantajien epäluuloisuus

Suurimmiksi esteiksi maahanmuuttajien työllistymisessä on havaittu suomalaisen työelämän huono tuntemus, vähäiset tai puuttuvat kontaktit elinkeinoelämään, mahdollisen suoritetun tutkinnon yhteensopimattomuus suomalaisiin tutkintoihin nähden, heikko kielitaito sekä työnantajien epäluuloisuus (mm. Vehaskari 2010, s. 19–22; Yijälä & Nyman 2017, s. 112). Vehaskarin (2010, s. 22) koulutettujen maahanmuuttajien työllistymisen selvityksessä ilmeni, että jos kieli ei ole työnantajan mielestä riittävä, he eivät kykene näkemään mitä muuta on tarjolla. Maahanmuuttajien työelämälähtöinen oppiminen suomalaisessa korkeakoulussa takaa kontaktit työelämään, jolloin työnantajien epäluuloisuus hälvenee ja maahanmuuttajien työllistymismahdollisuudet kasvavat huomasti.

OKM:n tukema koulutushanke toteutuu yhteistyössä yritysten kanssa

Edellä mainittujen seikkojen pohjalta Turun ammattikorkeakoulu suunnitteli ja toteutti tradenomikoulutuksen korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille. Koulutuk-

sen aikana osallistujat saavat käytännön yrittäjyysosaamista sekä hyvän käsityksen suomalaisesta työelämästä.

Maahanmuuttajat BisnesAkatemiassa -koulutushankkeeseen on saatu tukea opetus- ja kulttuuriministeriön turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien integrointi-erityisavustuksesta. Erityisavustus on tarkoitettu suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan sopeutumista edistäviin hankkeisiin. Turun ammattikorkeakoulun koulutushankkeen tarkoituksena on edistää korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien työllistymistä sekä helpottaa heidän hyväksymistään suomalaisen yhteiskunnan täysivaltaisiksi jäseniksi. Hankkeen tavoitteena on toteuttaa aikaisempaa koulutusta (tekninen tai kaupallinen koulutus) omaavien maahanmuuttajien nopeatemppoinen ja tehokas koulutus yhteistyössä alueen yritysten kanssa.

MaBA-koulutus on toteutettu BisnesAkademia-konseptia käyttäen. BisnesAkademia on toiminut Turun ammattikorkeakoulussa vuodesta 2011 lähtien. Konseptissa opiskelu rakentuu perinteisen luentomuotoisen opiskelun sijasta monimuotoisesti ja ohjatusti etä- ja lähiopetuksesta, seminaareista, projekti- ja virtuaaliympäristöopinnoista sekä vierailuista ja kohtaamisista elinkeinoelämän edustajien kanssa.

Toimintamalli korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien kouluttamiseksi työmarkkinoille

Ensimmäinen Maahanmuuttajat BisnesAkatemiassa -koulutus alkoi tammikuussa 2018. Opintojen alkuvaiheessa opinnot toteutettiin pääsääntöisesti englannin kielellä, mutta opintojen edetessä suomen kielen osuus on lisääntynyt koko ajan. Suomen kielen opetuksella, erityisesti ammattikielitaidon kehittämisellä, on iso rooli koulutuksessa.

Koulutukseen osallistuvat saavat sen suoritettuaan suomalaisen tradenomitutkinnon sekä vahvat valmiudet oman yritystoiminnan pyörittämiseen tai vaihtoehtoisesti mahdollisuuden työllistyä yrityksiin tai muihin elinkeinoelämän organisaatioihin. Lisäksi hankkeen tuloksena syntyy toimintamalli korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien nopeatemppoisesta kouluttamisesta alalle, jossa työllistyminen on hyvää (Valtonen 2018). Tuloksena muodostuu myös yhteistyöyritysten verkosto, jolla on valmiudet työllistämiseen tai toimintaan yhdessä maahanmuuttajien omien yritysten kanssa.

Turun ammattikorkeakoulussa aloitti tammikuussa 2018 yhteensä 35 korkeasti koulutettua maahanmuuttajaa tavoitteenaan tradenomin tutkinto 1,5 vuodessa.

Koulutukseen osallistuvat saavat sen suoritettuaan suomalaisen tradenomitutkinnon sekä vahvat valmiudet oman yritystoiminnan pyörittämiseen tai vaihtoehtoisesti mahdollisuuden työllistyä yrityksiin tai muihin elinkeinoelämän organisaatioihin.

Koulutuksen vaikutukset maahanmuuttajien työllistymiseen ja integroitumiseen suomalaiseen yhteiskuntaan ovat merkittävät. Integroituminen lisää maahanmuuttajien henkistä hyvinvointia vähentämällä turhautumista sekä ennaltaehkäisee syrjäytymistä ja sen lieveilmiöitä kuten radikalisoitumista. Työllistymisen kautta kotoutuneet ja yhteiskunnassa aktiivisesti toimivat maahanmuuttajat vahvistavat yhteiskunnan sosiaalista koheesiota. Kotoutumisen edistämisen lisäksi vähennetään yhteiskunnan polarisaatiota ja eriarvoistumista.

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto (tradenomi) 210 opintopistettä koostuu perus- ja ammattiopinnoista, vapaasti valittavista opinnoista, harjoittelusta sekä oppinäytetyöstä. Koulutukseen valituilla henkilöillä on suoritettuna vähintään 100 opintopistettä koulutukseen soveltuvia korkeakouluopintoja. Aiempien opintojen hyväksilukujen perusteella jokaiselle opiskelijalle on luotu henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS), jossa täsmennetään suoritettavaksi jäävät opinnot.

**Yritysten kanssa tehtävät
projektimuotoiset toimeksiannot
edesauttavat merkityksellisyyden
ja osallisuuden tunteen syntymisessä
sekä luovat vahvoja käytännön siteitä
suomalaiseen työelämään ja
suomalaiseen yhteiskuntaan.**

Koulutus kestää puolitoista vuotta. Opiskelijat muodostavat kaksi tiimiä, joilla kullakin on oma opettajavalmentaja. Molemmat tiimit ovat itse rakentaneet oman oppimissuunnitelmansa konseptin osia hyödyntäen. Valmiita lukujärjestyksiä ei ole. Suomen kielen opetus on integroitu opintoihin alusta alkaen, ja kielitaidon kehitystä seurataan säännöllisin ajoin taitotasotestien avulla. Opiskelijoiden ammatillisen kielitaidon onkin huomattu edistyneen tehokkaasti lyhyessä ajassa. MaBA -koulutuksen henkilökunnalla on rikas kansainvälinen työkokemus ja monella heistä on kokemusta maahanmuuttajien parissa työskentelystä Suomessa.

Lopuksi

Maahanmuuttajat BisnesAkateemiassa -koulutuksessa suomalaistaustaiset ja ulkomaalaistaustaiset opiskelijat työskentelevät yhdessä, jolloin molempien osapuolten

valmiudet työskentelyyn monikulttuurisessa ympäristössä paranevat. Koulutuksen osuuskuntamuotoinen toteutustapa edesauttaa voimakkaan yhteisöllisyyden syntymistä, sillä yhdessä toimien luodaan vahva yhteishenki ja yhteenkuuluvuuden tunne.

Yritysten kanssa tehtävät projektimuotoiset toimeksiannot edesauttavat merkityksellisyyden ja osallisuuden tunteen syntymisessä sekä luovat vahvoja käytännön siteitä suomalaiseen työelämään ja suomalaiseen yhteiskuntaan. Koulutukseen nyt osallistuvat maahanmuuttajaopiskelijat luovat mallin, joka rohkaisee muitakin maahanmuuttajia täydentämään opintojaan ja harkitsemaan yrittäjyyttä. Korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien integrointi suomalaiseen yhteiskuntaan onkin tärkeää ja taloudellisesti kannattavaa koko Suomelle.

Turun ammattikorkeakoulu on 10 000 osaajan yhteisö – tulevaisuuden teknillinen korkeakoulu ja hyvinvoinnin kehittäjä. Turun AMK kouluttaa käytännön huippuosaajia ja tunnettuna sloganina on #ExcellenceInAction. Turun AMK:ssa voi opiskella monen eri alan ammattikorkeakoulututkintoja, päivittää osaamista avoimessa ammattikorkeakoulussa tai saada uutta virtaa työhön täydennyskoulutuksessa. Varsinais-Suomi on Turun AMK:n vaikutusalue. Pääosa opiskelijoista tulee Varsinais-Suomesta, ja myös suurin osa valmistuneista työllistyy maakuntaan.

Innopeda® on Turun AMK:n kehittämä innovaatiopedagogiikkaoppimismenetelmä. Se perustuu kokeilulle, tiedon ja osaamisen jakamiselle sekä erilaisten näkökulmien yhdistämiselle. Innopeda-menetelmä linkittää opetuksen, tutkimus- ja kehitystyön sekä työelämäyhteistyön.

Lähteet:

Nieminen, T., Sutela, H., & Hannula, U. 2015. Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi Suomessa 2014. Helsinki: Tilastokeskus.

Valtanen, T. 2018. Korkeakoulutettujen työttömyys vähenee nopeasti – aktiivimalli avittaa ja ahdistaa. Yle uutiset. Viitattu 1.2.2018. <<https://yle.fi/uutiset/3-10054590>>

Vehaskari, A. 2010. Talent available: Tapping the expat talent pool. Helsinki: Elinkeinoelämän Valtuuskunta.

Yijälä, A., & Nyman, M. 2017. Living in Limbo: qualitative case study of skilled Iraqi asylum seekers in Finland. Research series 2017: 1. Helsinki: City of Helsinki urban facts library. Saatavilla: https://www.hel.fi/hel2/Tietokeskus/julkaisut/pdf/17_01_27_Tutkimuksia_1_Yijala_Nyman.pdf.